Oferta zajęć fakultatywnych w Instytucie Historii Sztuki w roku akademickim 2016/2017 semestrze letnim

dr Jacek Friedrich

Związki kina i sztuk wizualnych

Kino połączone jest ze światem sztuk wizualnych licznymi więzami. Sama materia kina jest przecież w wielkiej mierze wizualna, a to skłania filmowców do poszukiwania pokrewieństwa ze światem malarstwa, grafiki czy architektury. Liczni twórcy kina dialogowali z różnymi formułami obrazowymi dalszej czy bliższej przeszłości (przykładem choćby Jean Renoir tworzący kinowe odpowiedniki malarstwa impresjonistycznego, czy Laurence Olivier stylizujący w *Henryku V* plan filmowy na średniowieczne miniatury). Inni z kolei w pełni świadomie wykorzystywali architekturę jako symboliczny komentarz do wydarzeń ukazywanych w filmie (tu za przykład mogą służyć choćby *Czerwona pustynia* Antonioniego czy *Konformista* Bertolucciego). Szczególną formą bezpośredniego dialogu z historią sztuki jest cytowanie w kinie dawnych arcydzieł malarstwa czy rzeźby (Pasolini cytujący Pontorma czy Wajda przywołujący Malczewskiego). Oczywistym przejawem istnienia sztuki w kinie są niezliczone filmowe biografie artystów - od wyrafinowanych i awangardowych, jak *Caravaggio* Jarmana, po całkowicie komercyjne w rodzaju *Dziewczyny z perłą*. Wyjątkowy jest wreszcie status scenografii filmowych zaprojektowanych przez wybitnych twórców sztuk wizualnych czy architektów (choćby praca Hansa Poelziga przy filmach niemieckiego ekspresjonizmu). Te i jeszcze inne problemy będą przedmiotem naszego zainteresowania w ramach zajęć fakultatywnych. Ich istotną częścią będą oczywiście fragmenty stosownych filmów, które poddawać będziemy analizie, próbując lepiej zrozumieć wizualną warstwę kina.

dr Dariusz Konstantynów

Sztuka i propaganda w II Rzeczypospolitej

Zajęcia poświęcone będą wybranym tematom, kluczowym dla propagandy państwowej w latach 1926-1939:

1. Propaganda w II Rzeczypospolitej – organizacja i narzędzia
2. Niepodległość
3. Kult Marszałka
4. Wódz i armia
5. Historia i teraźniejszość
6. Przemysł i praca
7. Polskie morze
8. Polski Śląsk

Zostaną one zaprezentowane w oparciu o materiał wizualny (uwzględniający nie tylko dzieła sztuk plastycznych, lecz także inne wytwory składające się na „państwowotwórczą" ikonosferę, m.in. filmy) oraz teksty poczynając od „programowych" artykułów prasowych, a

kończąc na utworach literackich, w tym również tekstach pieśni i piosenek propagandowych czy utworach adresowanych do masowego, niewykształconego odbiorcy.
Celem zajęć jest zaprezentowanie wykorzystywania sztuk plastycznych jako jednego z narzędzi państwowej propagandy w II Rzeczypospolitej, a jednocześnie pokazanie metody badawczej polegającej na analizie wybranych propagandowych wątków w oparciu o różnorodny materiał historyczno-artystyczny i źródłowy.

Warunkiem zaliczenia jest obecność i aktywność na zajęciach oraz przygotowanie eseju dotyczącego jednego z problemów prezentowanych na zajęciach.

dr Katarzyna Płonka-Bałus

„Młodsza Europa"? Europa środkowa jako region artystyczny w średniowieczu

Zajęcia będą koncentrowały się wokół problemów:

1 . Europa środkowa: definicja, zarys historii regionu . Pomiędzy geografią historyczną a kategorią naukową. Zagadnienie migracji dzieł i artystów.

2. Prolegomena : z dziejów artystycznych końca XIII - 1 poł. XIV wieku .

3. Italianizmy w malarstwie i rzeźbie Europy środkowej w latach 1350 - 1380

4. Karol IV Luksemburski (1316 -1378) i jego czasy (na kanwie wystaw : 2006 i 2016)

5. Madonny na lwach - forma i znaczenia.

6 - 7 „Późny gotyk" w Europie środkowej.

Sposób zaliczenia :

- aktywność na zajęciach

- pisemne kolokwium, polegające na odpowiedzi na jedno wybrane z trzech pytań , w oparciu o interpretację wskazanego dzieła sztuki .